

Referat af møde i Sti og Naturgruppen, Tversted Øst,
mandag den 10. juni 2019 kl. 9.30-12.30,
hos Jens og Nina Højman, Kornblomstvej 20.

Tilstede: Gert Nielsen, Formand for Grundejerforeningen Vesterklit; Søren Dahl, medlem af bestyrelsen i Grundejerforeningen Vester Klit; Jens Højman, Formand i Grundejerforeningen Kornblomsten; Arne Povlsen, Formand for Grundejerforeningen Klitrosevej; Lars Krogh Andersen, ejer i Paradisdalen; Torben Bajlum, Formand for Grundejerforeningen Poul Ankers Klit havde andet ærinde og var derfor ikke tilstede; LKA havde inviteret to gæster: Mette Thommassen og Kjeld Helleberg, begge ejere i Paradisdalen.

Vi indledte mødet med en dram Porsesnaps.

Herefter gik vi på ekskursion til de første to områder beskrevet i oplægget til mødet. Først ad den vestre sti fra Paradisdalen mod nord næsten til stranden. Her så vi på en stor koloni af Hybenrose, der siden 60'erne har bredt sig til et areal på mere end 600 m².

Der blev udtrykt bekymring over, at et så stort område skulle ligge i åbent sand. Andre mente, at man blot kunne stikke ris i sandet, hvis det havde tendens til at flyde. Der var en del snak på stedet: LKA mente ikke, at fjernelse af hybenrose var så stor en opgave, AP så derimod mange komplikationer.

Herefter gik vi til Svallerhullet. Her var straks enighed om, at det var en overskuelig opgave. En traktor med spil til at trække de få gråpil op med rode, en fårehyrde i et par dage til at afgræsse siderne af hullet, samt området ved den lille sø; og endelig en slamsuger til at rense dyndet op i søen så mineralsandbunden igen blev synlig.

Herefter gik vi en tur i højmosen og kiggede på de forskellige blomster, som MT var god til at fortælle om. Vi så blandt andet den kødædende plante, Soldug og MT viste os, hvor der vokser orkide, som dog ikke var der lige nu, fordi mange af planterne i højmosen blomstrer fra august og frem.

Vi så også på den rydning af Birk og Hyld, der er foretaget på den nordlige skrænt. Der blev talt om, at det er tydeligt, at når naturen bliver lysåben, så myldrer Hybenrosen frem. Der blev også talt om, at der for 2-3 år siden var blevet kørt en havetraktor igennem på stien for at slå vegetationen - noget flere rystede på hovedet over.

Vi gik ned på det lavereliggende plateau. Her viste MT igen hen til forskellige plantearter, bla. en vild gulblomstret kløver.

Ved ankomst til Kornblomstvej 20 blev der stillet an med kaffe og småkager. GN indledte med, at tiden var knap. Vi havde kun en time til at beslutte, hvad der skulle ske herfra.

Trods tidsnøden foreslog LKA, at vi tog en runde om, hvem vi var og hvad vores bevæggrund var for at deltage i naturpleje.

- 1) Jens Højman lagde ud. Formand for 35 huse i Grundejerforeningen Kornblomsten. Bor og har familie på Sjælland, så har ofte svært ved at komme i sommerhuset så meget som ønsket.
- 2) Lars Krogh Andersen, som er ejer i Paradisdalen hvor der er også er 35 huse, fortsatte præsentationen. LKA er frustreret over, at naturen går den forkerte vej. Han har oplevet forfaldet gennem de sidste 50 år. Grunden til LKA's deltagelse i denne sammenhæng er også, at han er førtidspensionist, at det ikke er muligt for ham at arbejde med sit fag mere.
- 3) Gert Nielsen fortalte, at han er Formand i Grundejerforeningen Vesterklit med 63 husstande og desuden formand for vores gruppe: Sti og Naturgruppen, Tversted Øst. Gert fortalte om Fællesmødet og om dets undergrupper; samt om et nyt tiltag, der går ud på, at kommunen vil indkalde grundejerforeningsfor-mænd til fællesmøde en gang årligt for at klæde dem på med forskellige temaer. Et lignende arrangement har i flere år kørt i Jammerbugt Kommune.
- 4) Arne Povlsen har haft hus i området de sidste 25 år. I starten var Klitrosevejens grundejerforening opdelt i en sti-forening og en forening, der tog sig af andre spørgsmål. Arne var da formand for sti-foreningen. For nogle år siden besluttede man at fusionere de to foreninger. Her blev Arne formand for den nye forening, der i dag rummer 100 huse. I foreningen er optaget ejere, der bor udenfor Klitrosevejs område. Arne bor i Uggerby. Arne sidder i bestyrelsen for Tannisbugt vand- og naturpleje forening (TVNP), hvor han arbejder med fundraising. Arne er ansat i Hjørring Kommune i Teknik og Miljøafdelingen.
- 5) Søren Dahl er bestyrelsesmedlem i Grundejerforeningen Vester Klit, der rummer 32 huse. Han og hans far byggede huset på Glentevej i 1974. Søren har overtaget huset i 1995. Grundejerforeningen indgår i et sti-samarbejde. Man har lagt stier om og haft udfordringer med at gennemføre sti-forløb.

Præsentation rundt bordet tog ca. 15 minutter.

GN, som har en aftale med produceren hos DR TV, om at vende tilbage med et "færdigt" projekt, spurgte herefter til, hvilket af de to områder vi havde kigget på, der ville være interessant for DR. Hjørring kommune (Naturkommune) har planer om i samarbejde med DR TV og "Bonderøven" at producere en serie om naturpleje og har bl.a. interesse i et projekt i et sommerhusområde ved Tversted. Der var umiddelbart enighed om, at Svallerhullet billedmæssigt var det bedste.

GN mente, at areal 1 måtte vente til senere,- dels var det en kompliceret sag, dels var der mange uafklarede spørgsmål. Flere ideer til løsninger var foreslået. Skulle vi hyre en helikopter til at sætte en bob-cat ned inden for klitten? Eller skulle man være parat, når frosten kom, hvor AP vidste, at man kunne køre til stedet, uden at det efterfølgende kunne ses, at der havde været entreprenørmaskiner i området. Eller skulle man anrette en svær tovbane til at transportere en lille gravemaskine og transportere plantemateriale til stranden.

Det blev hurtigt klart, at det var nødvendigt at tage en hurtig beslutning mht. lokation. Det blev enstemmigt besluttet, at Svallerhullet var det rigtige projekt at gå i gang med.

Gert tager kontakt til TB og beder ham om at orientere de grundejere, der har ejendom umiddelbart op til Svallerhullet. LKA skriver projektbeskrivelse, der kan videresendes til Impacttv, og tager kontakt til Laus Gro-Nielsen, Natur og Miljø, Hjørring Kommune om diverse tilladelser og om hvilke metoder, der kan tillades brugt i Svallerhullet.

Det blev skønnet, at den økonomiske ramme for genopretning af Svallerhullet var under kr. 20.000,-.

AP argumenterede for, at man burde aftale mellem grundejerforeningerne, at der blev afsat kr. 50,- pr. hus pr. år som Sti- og Naturgruppen kunne foretage naturpleje for. AP sagde at det var vigtigt, at vi tænker kollektivt, at vi har en fælles interesse i, at der fremover er styr på natur og kulturlandskabet.

AP mener, at vi skal lave manual over forskellige metoder; samt undersøge hvilke træer og buske der er gode i den forstand, at de ikke breder sig.

LKA sagde, at det er vigtigt, at de enkelte projekter gøres så 'små', at opgaven bliver fuldført således, at andre kan se, at naturpleje kan lade sig gøre.

GN spurgte, om vi havde man-power nok til projektet. LKA mente ikke, der var nogen problemer i forhold til det.

Som sidste punkt introducerede GN udfordringen med forsikring af de deltagende parter mod arbejdsskader. Et emne, der åbenbart er svært. LKA og GN aftalte, at GN dannede en ramme for, hvad problemet består i, hvorefter LKA spørger den rette person om forsikring kan løses, som foreslået af GN.

På falderebet spurgte LKA om det var tanken at udvide gruppen. Der var flere bud og intet blev besluttet. Det blev fremført, at der kunne dannes en naturundergruppe til Sti og Naturgruppen.

Der blev løseligt fastsat en dato for næste møde til tirsdag, den 16. juli 2019.

Det er referentens opfattelse, at alle havde en god fornemmelse af mødet, da vi forlod Kornblomstvej kl. ca. 12.30.

Referent LKA 10. juni 2019

Referatet er foreløbigt. Hvis der ikke kommer væsentlige indsigelser mod det skrevne inden 14 dage, betragtes det som endeligt.

